

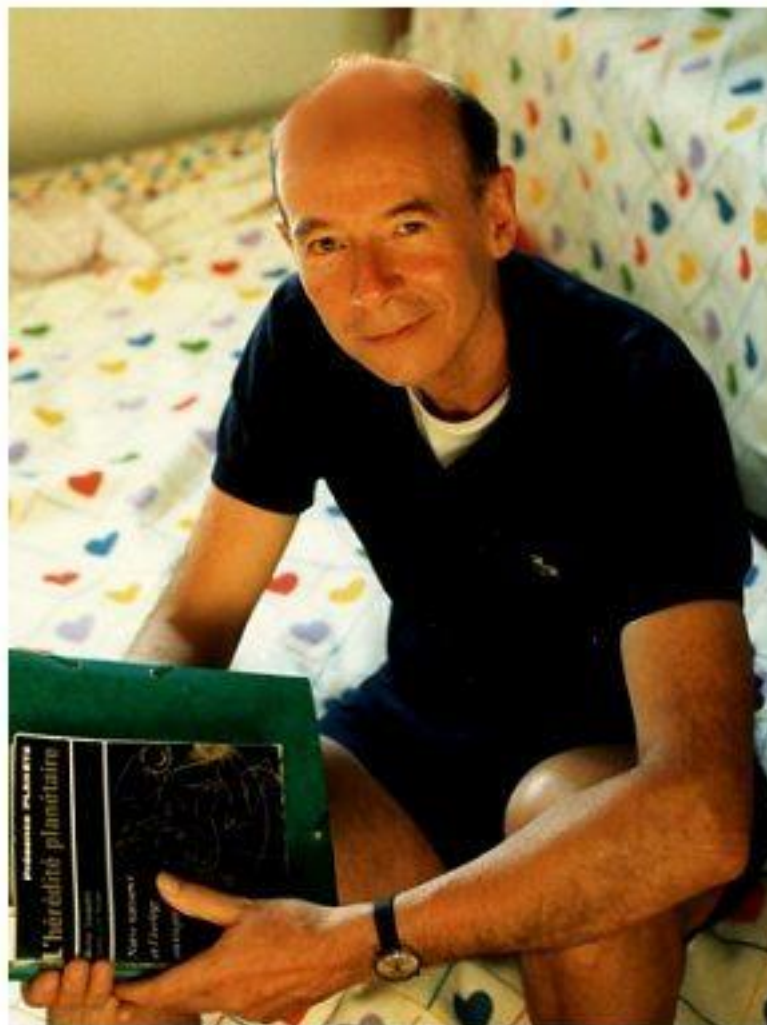
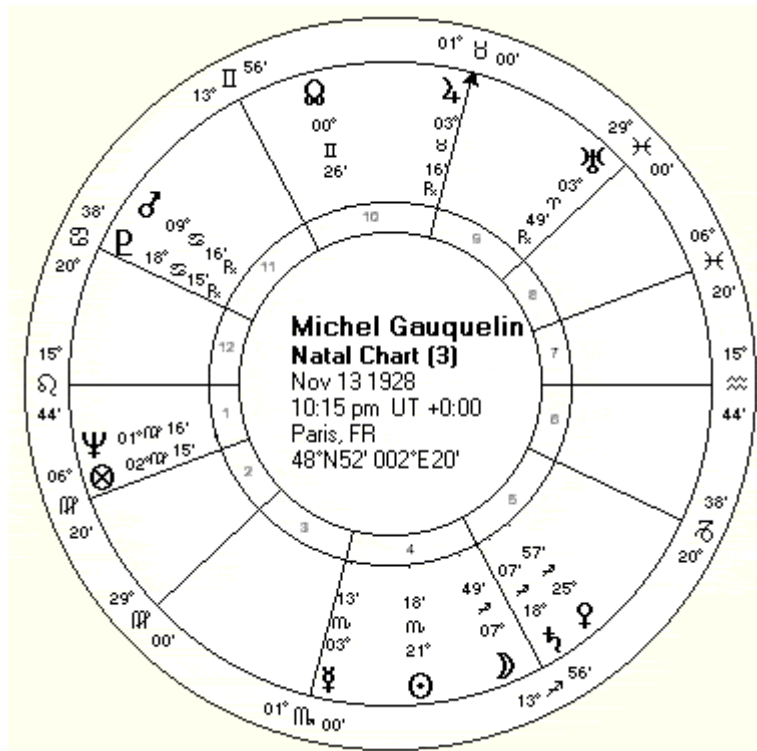
Мишел Гоклен - какво доказва той?

Николай Колев

До преждевременната си смърт през май 1991г., Мишел Гоклен беше най-известният изследовател на астрологията. Роден в Париж през 1928г. той започва да се интересува от Астрология твърде рано и едва десетгодишен е можел да изчислява рождени карти. В училището в което е учил е бил много популярен сред съучениците си заради точните си тълкувания и затова неговите приятели го наричали Нострадамус. На десетгодишна възраст той моли баща си да му покаже как се изчислява *асцендента*. На 15 години заедно със свой съучник често бягат от час и прекосявайки Сена дълги часове стоят в книжарницата за астрологическа литература на Мосю Шакорнак близо до Нотр дам дьо Пари. Тъй като нямали пари да си купуват книгите те ги четели в книжарницата. Едва седемнайсетгодишен, той вече е прочел стотици трудове по астрология и е събрал най-ценните според него твърдения в свой собствен записник. В неговото семейство няма астролози, а самия той докато не навършва 19 години не се запитва защо всъщност е толкова погълнат от тази материя. Много рано обаче го завладява мисълта доколко твърденията на Астрологията са верни? Неудовлетворен от своите резултати и от мненията на другите астролози, той решава да намери отговор на този въпрос за самия себе си. Той открива в себе си дълбок скептицизъм и неудовлетвореност от това което чува в уверенията на астролозите. Дали наистина има *потвърждение* на астрологическите твърдения? Дали тези доказателства не са единствено във въображението на астролозите, за които този проблем изобщо не съществува?

Той започва да прави свои проучвания търсейки доказателства и така изпълва с рождени данни тетрадка след тетрадка посещавайки Архива на Парижкия граждански отдел.

Разбира се, той осъзнава че не е първия тръгнал по този път, има още неколцина астролози направили опит в тази насока, но нито една тяхна книга не го удовлетворява, защото броя карти изследвани от тях се оказва статистически недостатъчен, за да се докажат тезите си, както и че са били много слаби математици и непросветени в статистиката. За да попълни тази празнина той започва да учи **статистика** и в последствие и психология в *Сорбоната*.

Той се дипломира с *психология* в Сорбоната през 1949г. и непосредствено след това започва да тества астрологията, като в по-късните години е непрекъснато подкрепян от присъствието на своята жена Франсоаз. Неговите резултати са изложени в няколко дузини книги (побрани в 30 тома) и над 150 научни статии и монографии. Първите му резултати са били негативни що се касае до почти всяко тествано твърдение - като се започне от изследвания върху зодиакалните знаци и се стигне до много комплексни фактори като аспектите и транзитите. Той използва *много строги, точни и изчистени методи*, като ги прилага към голямо количество карти (стотици хиляди) и дори днес неговите тестове се смятат за едни от най-добре проведените. Чувство на безнадеждност се е прокраднало в мислите му когато се сблъсква с първите си резултати, тъй като от тях личи, че астрологическите принципи са несъвместими и недоказуеми в действителност.

Той открива че смъртта не се случва по-често под влияние на Сатурн, както и че професионалните войници не се раждат по-често под знака на Овен отколкото поетите например. Но това било едва началото и изследователската страст не го напуска нито за момент. Той вярва на твърдението на Кеплер, че *"ако търсиш достатъчно дълго в астрологията ще успееш да намериш перлата или зрънцето злато"*. Жена си Франсоаз той среща в университета и тя става неговия пръв читател, слушател и критик. Тя го съветва да публикува своите резултати в книга и да не ги държи повече в тайна. На 25 години той написва първата си книга **"Космическите влияния върху човешкото поведение"**. От 1969г. до смъртта си той е директор на *Лабораторията за изследване на отношенията между космическите и психо-физиологични ритми* в Париж.

Астро-статистически изследвания преди Мишелен Гоклен

Гоклен не е единствения изследовател който се е доверил на математическия апарат на статистическия анализ в търсенето на потвърждение на астрологическите зависимости. Още елинските астролози са постулирали, че астрологията предполага, че нейната истина може да бъде **потвърдена** чрез наблюдение. Това може да бъде направено чрез сравняване на събитията от живота и движението на небето и небесните тела по него.

Карл Густав Юнг например се заема да проучи влиянието на светилата, които той смята че въздействат директно и физически върху човека. Към края на живота си той държи да разполага в хороскопа на всеки от своите пациенти, смятайки че той е прекрасно ръководство за характера и психологическото състояние на човека. Той прави и някои прости наблюдения за да провери древното астрологическо схващане, че съществува специфично положение в хороскопите на брачните партньори. Без да претендира за изчерпателност провежда изследване на 483 брачни двойки и установява показателна връзка между Слънцето и Луната в техните хороскопи. Съставяйки партньорски хороскопи той установява, че Луната на жената често е в съвпад със Слънцето на мъжа - аспект който се възприема като най-

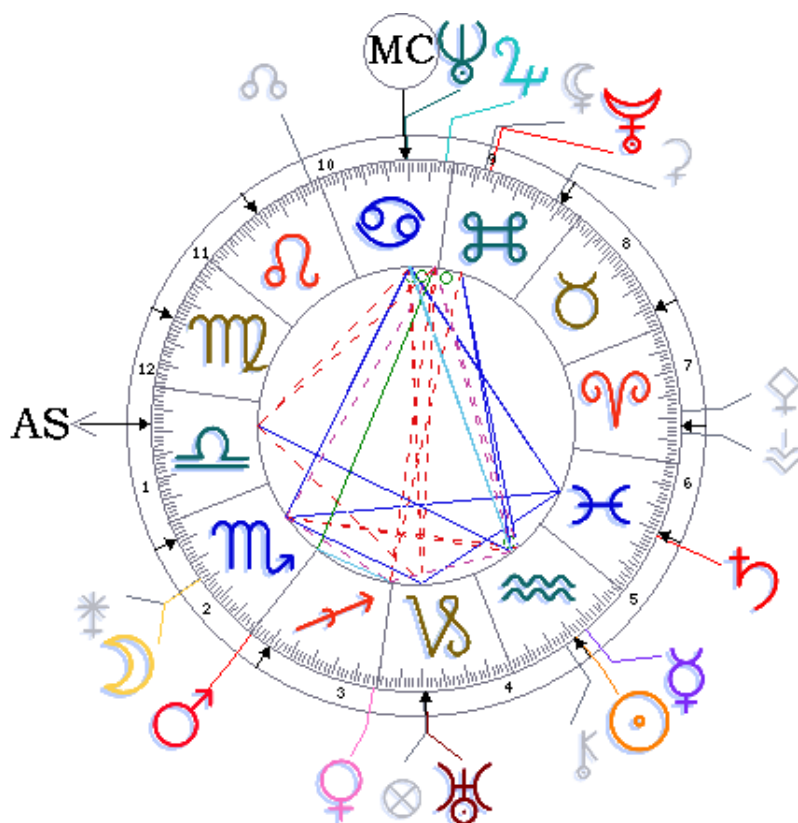
благоприятен за брака. Юнг е пионерът който променя мисленето на по-късните астролози за *времето, духовното отражение на външните събития, както и същността*

на причинно-следствените връзки в астрологическия модел. Той въвежда концепцията за синхроничността, която слага точка на много от натрупаните недоразумения в "чисто" каузалната астрология. *Синхроничността* е склоността на събитията, феномените или характеристиките да се появяват заедно (едновременно), в синхронични групи, без между тях да съществува причинно-следствена връзка. При това всяко едно отделно събитие или феномен си има своя логична доказуема каузална линия, но между отделните линии на събитията такава връзка не съществува. *Синхроничността* се дължи на финните връзки които съществуват между материята и явленията във вселената и както Волфганг Паули я нарича - "задкулисна физика". За жалост тези взаимовръзки не могат да се извлекат чрез логически умозаклучения с непротиворечивата и полярна логика (каузална логика) с която работим. Единствения начин да се изследват *синхроничните групи* е чрез наблюдение и статистика, описвайки кой събития и характеристика се появяват заедно и кои избягват да го правят.

Юнг се опитва също така да се взре в границата между метафизичната и философска страна на астрологията и практическото ѝ приложение. Тази нейна двойствена природа е коментирана от много автори, а Франц Бол, казва по този повод: *"Астрологията иска да бъде и религия и наука в същото това време: това бележи цялата ѝ същност"*. Юнг страстно се занимава с астрология, особено към края на живота си, и приема, че хороскопът представлява "картина" на ума и протичащите в него процеси и взаимоотношения между символите (архетипите) са отразени в него. По-късно много психоаналитици, като Фритц Рийман, доразвиват и използват тази негова идея в своята консултантска и лечебна практика. Юнг дава едно от най-красивите определения на същността на хороскопа: *"Ние сме родени в даден момент и на дадено място, подобно на реколтата от вино, ние притежаваме качествата на годината и сезона в който сме родени. Астрологията не твърди нищо повече от това"*.

Джон Ади - английски философ, статистик и астролог също провежда изследвания върху факторите за дълголетие в рожденните карти на 970 души над деветдесет години, посочени в английското издание на *"Who's who"* - биографичен справочник на изтъкнати личности от всички области на живота. Той се опитва съставяйки хороскопите на тези личности да установи наличието на общи фактори сочещи за дълголетие. Той опровергава едно погрешно и твърде разпространено схващане, че знакът Козирог има отношение към дълголетието. Ади установява, че такава хипотеза е напълно неоснователна и акцентиран Козирог не се наблюдава при дълголетниците, повече отколкото при всички останали. Джон Ади е и "баща" на теорията за хармониците в астрологията.

През 1937г. професорът по психология в университета във Фрайбург - Ханс Бендер (*хороскопът вляво*), заедно с немския астролог Томас Ринг предприема поредица от научни изследвания и се заема с експерименти с т.нар. "сляпа диагностика", при която астролозите получават анонимен хороскоп без каквато и да е друга информация за човека, на който е направен. Професорът сравнява данните от разчетените от астролозите хороскопи с фактите, които са известни за човека. Резултатите от тези изследвания са твърде неубедителни и през 1944-45г. Бендер предприема по-пълни изследвания вече с участието на

Томас Ринг, които са доста по-обещаващи. След края на войната те продължават проучванията си в още по-голям мащаб. Той предприема изследвания с над 100 астролози, като прилага както метода на "сляпа диагностика", така и друг известен като "напасване". При последния всеки астролог получава подробно описание на живота, характера и външността на няколко души и точно толкова хороскопи, като целта е да определи кой хороскоп на кого принадлежи. Резултатите от напасването са много смущаващи и незадоволителни. Изводите при сляпата диагностика са по-сполучливи.

Повечето астролози дават в общи линии вярна, но твърде обща характеристика на личностите. Някои астролози обаче, макар и доста малко на брой, описват с изключителни подробности и с отчетлива точност характеристиките на личността по нейния хороскоп. Тези астролози са помолени да подкрепят своите твърдения с астрологически фактори от картите и те успяват без проблем убедително да обосновават всяко свое твърдение от гледна точка на астрологичната доктрина. С това се избягва грешката точните тълкувания да се дължат на ясновидски или други психически дарби, извън астрологията.

Бендер продължава изследванията си с тази малка група астролози и особено с феноменалния астролог

Валтер Бьор (хороскопът вдясно), който дава безпогрешни резултати както в "напасването", така и в "сляпата диагностика". Бендер го подлага на сложен експеримент в които му предоставя хороскопи на две групи хори в случаен порядък - едните психически лабилни, а другите нормални. Подробностите и списъците с имената за заключени в сейф по време на експеримента. Бьор разполагайки само с техните анонимни карти успява да посочи кой хороскоп на какъв човек от тези две групи принадлежи, като обосновава твърденията си. С проф.Бендер е работил и швейцарския астролог Ернст Майер в *Института за погранични състояния в психологията*. Изследванията на проф.Бендер са важна стъпка в търсенето на обоснован отговор за ефективността на астрологическото тълкуване. Неговите изследвания обаче отчитат два фактора които той не успява да отдели един от друг. Той показва само че дадена астрологическа концепция, работи когато е практикувана от определен астролог, т.е. в тези проучвания не бихме могли да видим границата между астрологията сама по себе си и "човешкия фактор".

През 1960г. американския психолог *Върнън Кларк* провежда още по-подробни изследвания по същата методика. Той подбира хороскопите на 10 души с различни професии - музикант, счетоводител, херпетолог (специалист по влечугите), ветеринарен хирург, учител, художествен критик, кукловод, педиатър, библиотекар и проститутка. След това предоставя списък на професиите и хороскопите на хората на 20 астролози.

Резултатите от това "напасване" са много добри и вероятността те да са плод на съвпадение е 1/100. Той обаче е неудовлетворен от тази точност и решава да започне следваща поредица от изследвания с цел да сведе възможността за случаен отговор до минимум. Използва 23 астролози които получават по 20 хороскопа разделени по 10 двойки, към които са приложени биографични данни. На астролозите е съобщено, че един от двата хороскопа във всяка двойка съответства на биографията, приложена към тях, а другия е на човек от същия пол и приблизително същата възраст, но с различен живот. Задачата е да посочат картата към която се отнасят биографичните данни.

Резултатите и в този експеримент са доста добри. Кларк обаче не се спира дотук и продължава с трети експеримент при които отново дава на група астролози по няколко двойки хороскопи единия на човек страдащ от церебрална парализа, а другия силно приличащ на първия, е на много надарена личност. Те трябва да посочат коя от картите на кои принадлежи. Още веднъж резултатите които той получава са впечатляващи.

Кларк е убеден, че неговите експерименти са едно от най-неопровержимите доказателства за реалната ефективност на астрологията. Разбира се, тук остава нерешен аналогичния проблем с "човешкия фактор", подобно на изследванията на проф. Бендер.

Разбира се, правени са още редица изследвания, които ще е трудно да поместим тук. Дори учени като Клаус-Петер Ендрес и Волфганг Шад излизат от рамката на разглеждане на рожденни данни и решават да проучат директно космическите влияния върху организмите. Тяхното проучване е публикувано през 1997г. и показва промяната на поведението на различни растения и морски организми по време на различните фази на Луната. Оказало се че растителния и животински свят реагира на различните фази на Луната с промени в поведението, структурата и метаболизма си.

Няколко интердисциплинарни проучвания на водещи немски психиатри занимаващи се с изследване на човешката агресия, показват директна връзка между различните фази на Луната и конкретно човешко поведение. Те са установили че четирите фази на Луната са *моменти на психическа лабилност и отключващ фактор за човешката агресия и автоагресия*. Те изследват няколко групи агресивно поведение и установяват реална връзка между конкретна фаза и състояние. Това изследване е спомогнало да се отчетат някои "фалшифи ефекти" при други контролирани проучвания по изучаване на човешкото поведение.

Какво доказва Гоклен?

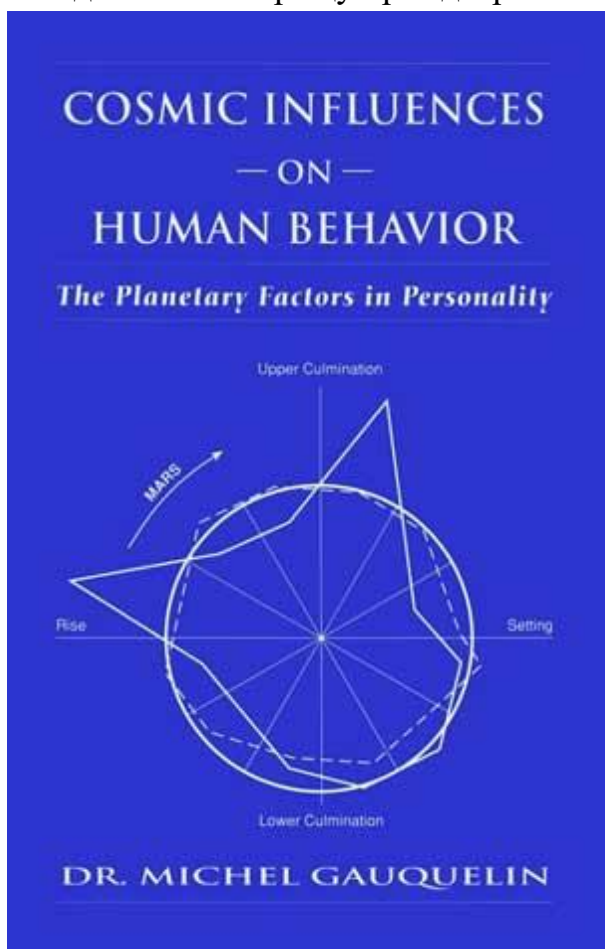
Сред астролозите е възприето трудовете на Гоклен да се приемат като едно от най-стабилните доказателства за достоверността на Астрологията. В действителност повечето от тях обаче са изцяло незапознати с неговите трудове. Това което той успява е да валидира астрологическата хипотеза за това, че *съществува връзка между състоянието на слънчевата система и човешкото поведение*, без това да означава че това доказва валидността на традиционните астрологически постулати. Не само това, но той разкрива, че традиционно възприетите постановки не работят по начина по който на нас би ни се искало. Той прави едно показателно изследване, кето е едно от многото направени от него в което изследва положението на планетите по знак. В популярната астрология се твърди, че знаците Овен и Скорпион (доколкото те се управляват от Марс - планетата на физическата активност, енергия, войнствеността и агресивността) имат отношение към спорта и военните. Изследвайки рожденните данни на хиляди военни и спортисти-шампиони той не открива достоверна връзка и потвърждение на това твърдение.

Много години преди Гоклен, Дж.Алан Хайнек, астроном, на който астрологията не е чужда прави подобно изследване на 20 000 хороскопа на американски учени търсейки разпределението на честотата с която Меркурий попада в знаците от зодиака при тези хора. Това изследване е направено от *Харвардския Комитет по Астрология* воден от проф.Барт Бок. Първоначалната хипотеза е че Меркурий, като "планета на ума", трябва да предпочита някои знаци пред други в хороскопите на изявените учени. За жалост тази хипотеза не се доказва, а резултатите показват, че Меркурий се е намирал с равна честота във всички знаци и явно не предпочита едни знаци за сметка на други. Тези резултати обаче не са публикувани.

Първото което Гоклен прави е да проучи статистическите данни събрани преди него в началото на века и публикувани в книгите на *Пол Шоазнар, Карл Ернст Крафт и Леон Ласон*. Прилагайки статистически анализ той лесно установява, че всички данни посочени от Крафт и Шоазнар, макар и да изглеждат на пръв поглед доста убедителни са получени от непредставителни групи и с погрешни математически методи. Ласон е провеждал изследвания, свързани с положението на планетите и връзката им с планетното разположение. Той открива ъглов Марс в голям процент от случаите при лекари, Венера при художници и Меркурий - в хороскопи на актьори и писатели. Гоклен преценява че групите използвани от Ласон не са представителни и решава да повтори

анализа използвайки 576 преподаватели в медицински институти. Удивен е от факта, че необичайно висок процент от тези хора са родени в момент когато Марс или Сатурн или са изгрявали или са прекосявали МС. Той разширява своето проучване с още 508 известни лекари и установява същата зависимост. Вероятността това да се дължи на случайност е 1 на 10 милиона. След тези проучвания френски печат отделя голямо внимание на изводите на Гоклен. Той получава обаче и яростни критики от белгийския учен Марсел Бол, който твърди че Гоклен не е открил нищо повече от една национална черта, тъй като изследването е проведено само сред френски лекари. Бол заявява на Гоклен : *"...вашиите заключения са евтина небивалица, ако предприемете подобно изследване във Великобритания, Германия, Щатите и Русия, няма да откриете нищо освен други национални черти."* Гоклен необръщайки внимание на тези нападки, проучва 2500 хорокопа на холандци, германци, белгийци и италианци. Резултатите съвпадат с направени само във Франция проучвания. Гоклен продължава да се занимава и с други професионални групи, изучавайки карти на политици, военни, спортисти, писатели, художници. Използвайки големи групи той елиминира вероятността резултатите да са плод на случайност свеждайки тази вероятност до 1 на 50 милиона. Резултатите му карат една огромна част от опонентите да се откажат от критиките си. Той провежда своите проучвания в продължение на 20 години и резултатите му трябва да се интерпретират в своята цялост, тъй като той не доказва в частност верността на нито едно астрологично правило, нито е установил ефикасността на астрологическото предсказване. *Онова, което доказва е факта, че съществува връзка между положението на планетите и професията която човек си избира, както и типологията на личността, както и съществуването на астрологическа наследственост.*

В едни от първите си тестове той също така тества астролози за да установи дали те могат да познаят картите на хора с противоположни характеристики, като например - дълголетни срещу преждевременно починали (още в детство). Оказва се обаче че астролозите редовно се провалят на тези тестове.

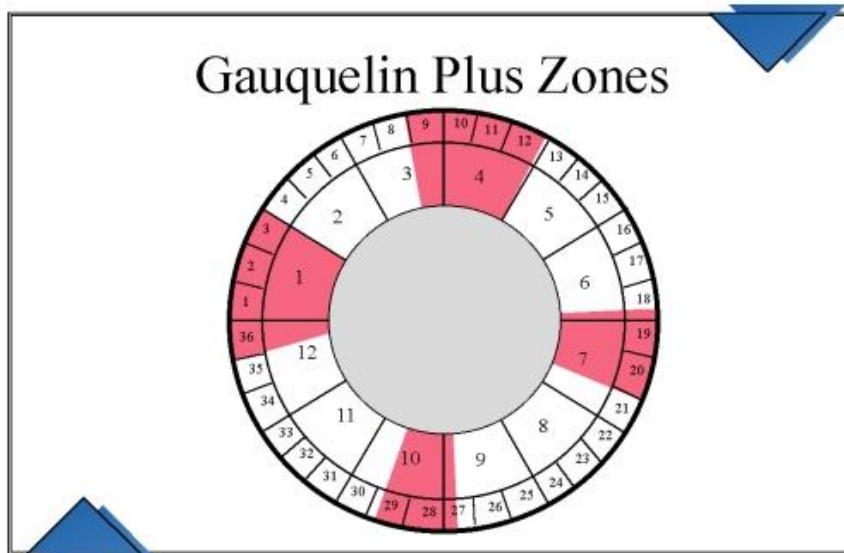

Обаче, когато Гоклен изследва планетарните позиции спрямо ъглите на хорокопа, резултатите (дори за негово учудване) били положителни. Той забелязва че в картите на изявени в дадена сфера личности някои планети предпочитат едни позиции и избягват други. За първи път това той забелязва в хорокопите на спортисти и разпределението на Марс там. Това разпределение наричано *"Марс-ефект"* става и основна подбуда за по-нататъшните му търсения.

Той възражда старата концепция за *планетарните типове*, чиито корени започват още от времето на Вавилон. Под различни форми тази концепция се е появявала вплетена в елинската, арабската и средновековната европейска астрология. Става

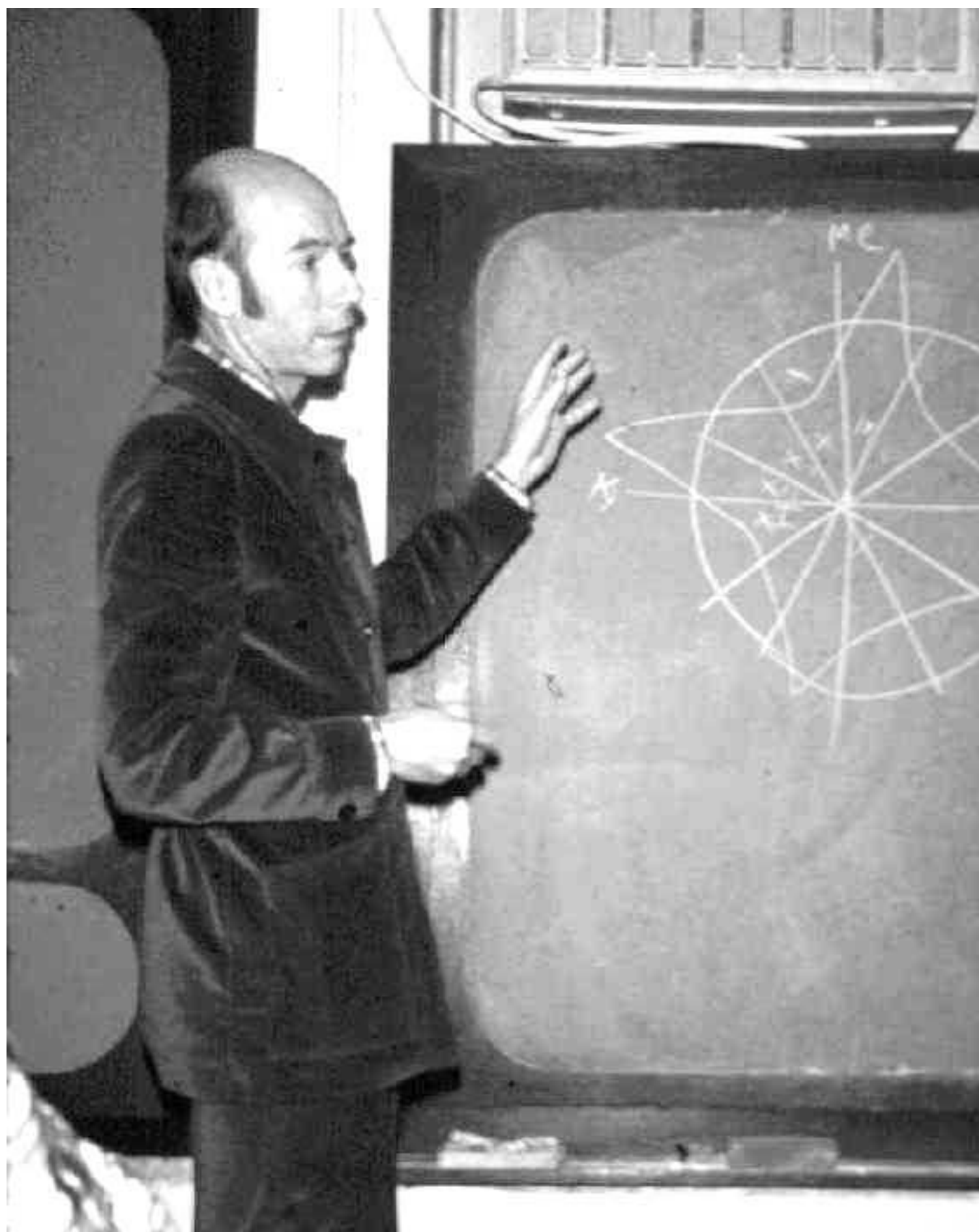
дума за това, че наличието на планети в близост до осите на хороскопа, предопределя неговото "звучене" и общата архетипна характеристика на личността. Елините са се вълнували освен от тези планети и от най-високата планета (*кулминант*) и от първата изгряваща на асц. непосредствено след раждането (*елевант*), както и от най-близката планета изгряваща преди слънцето в един хороскоп. Гоклен успява да определи чисто експериментално къде се простират границите на тези "сензитивни зони" около ъглите и прави анализ, как те оказват влияние върху избора на професия. Всъщност той постъпва доста придвидливо, приемайки, че изборът на професия е своеобразна "кулминация" на личните качества и че този избор би трябвало да зависи от болшинството фактори в каратата като цяло, след като човек ще избере да насочи, изяви, докаже и развие личността си в тази избрана от него сфера, както и че по-голямата част от живота му ще премине доминирана от нея. Така той приема хипотезата че съществува директна релация между изборът на професия и изявените архетипни характеристики на личността. Той разделя пространството на домовете на 36 зони и изследва честотата на попадане на определени планети в тези сектори. Така става ясно че планети разположени в четири зони около *осите* се оказват определящи за личностното израстване и доминират над другите планети в хороскопа, определяйки "планетарния тип" на индивида. Тези зони са отбелязани с червено на долната схема. Това което го подтиква да изследва и открие тези зони е опита му да открие отношение и специфично разположение на планетите спрямо осите на хороскопа. Той установява че някои планети "предпочитат" определени позиции в хороскопите на хора с определена професия и "избягват" други позиции. Установява че това се случва с 10-25% повече от очакваното. За да се потвърди този ефект били нужни стотици хиляди хороскопи, които Гоклен проучва и потвърждава тази теза, която се оказала твърде статистически значима, за да бъде игнорирана или отхвърлена.

В зависимост от доминиращото положение на четири планети - *Марс, Луна, Юпитер и Сатурн*, той дефинира четири основни типа. Той дори търси и психологическо потвърждение на тези типове като създава въпросник с 40 въпроса, в който в разбъркан ред са зададени специфични за четирите типа въпроси свързани с поведението, вкуса, темперамента и други характерови черти. По този въпросник след анализ на резултатите се стига до определяне на типа или комбинацията от "типови" характеристика у даден човек.

Сравнявайки резултата с реалното положение на планетите в хороскопа на човека и планетите в гокленовите зони, той установява съответствие и потвърждава повторно, чрез средствата на психологията съществуването на тези планетарни типове. По-късно "психологически" ориентираните

астролози използват преоткритата теория за планетарните типове и я съчетават с концепцията на архетипите на Юнг, в резултат на което се появяват няколко сполучливи неконвенционални астрологически системи. Част от тях не използват домове, а само ъглите и формираните от тях квадранти, други като тази на Патрис Гинар "възраждат" идеята за т.нар. *октапос* или хороскоп с 8 дома, които се броят по посока на часовниковата стрелка започвайки от 1-ви, който заема мястото на класическия 12-ти дом.

Мишел Гоклен излага своята концепция за "планетарните ефекти" на конференцията на NCGR в Ню Йорк през 1976г.

Планетарната типология е лесно дефинируема, и позволява да се изграждат "портрети", които предопределят позицията на човек в обществото, успехът и сферата на оптимална реализация. Ален Жерар посочва, че има два основни фактора които предопределят житейския успех. *Първият* фактор е свързан със средата и семейното влияние в детството. Статистиката показва, че повечето от успешните личности произлизат от семейства с привилегирована фамилна позиция. 2/3 от известните личности произлизат от 5% от популацията. Това без съмнение показва, че обстоятелствата създават възможности и планетите нямат никаква роля в този "социален аспект" на успеха. Това позволява синът на банкера и този на неговия шофьор родени в един град и по едно и също време да имат различна съдба. Ален Жерар обаче посочва съществуването и на *втори* фактор на социалния успех - *"само малка част от децата произлизащи от социално привилегировани семейства постигат истински успех. Значимостта на социалните фактори не може да елиминира ролята на индивидуалните характеристики и за да успеят на тях все пак са им нужни 'специални качества'. Тези качества са деривати на индивидуалните заложби и амбицията подкрепя тяхната изява. Вътрешния подтик, изискващ активното участие на индивидуалното е главната предпоставка за социален успех и няма никакво действие, среда или самороден талант, който да може да компенсират неговата липса"*. Така се установява че качествата които е необходимо да се притежават за да бъде някой успешен бизнесмен, се различават силно от тези за успешен писател или учен. В тази насока психоложката Ан Ро провежда проекционни тестове сред групи учени, включващи биолози и физици. Тя коментира резултатите така - *"Всички тези изявени учени демонстрират отчетливо желание да затвърдят и постигнат своята лична независимост. Тяхното психо-социално развитие се доминира от изолация и ограничен социален живот."* Това кореспондира с проучванията на други двама психолози правили обширни проучвания сред учени, чиито резултати показват, че изявените учени са стабилни и представителни, но имат силна тенденция да бъдат резервирани и дори изолирани от обкръжаващия и свят. Според Гокленовата статистика учените се раждат със Сатурн в Гокленови зони. Съществува ясна връзка между "планетарния темперамент" и професионалния успех. Например лекарите показват изявена тенденция да се раждат с Марс и Сатурн в Гокленови зони и поради това те са неемоционални, реалисти, наблюдателни и т.н. и не са мечтатели, суетни, впечатлителни и ексцентрични. Художниците от своя страна избират съвсем противоположния подход към света - те са нерешителни, замечтани, впечатлителни и са невнимателни, липсва им кураж и реализъм. На базата на своите изследвания Гоклен съставя подробна таблица с т.нар. "психологични портрети" на професиите, като описва най-представените и най-малко представените личностотви характеристики у определена професионална група, както и планетарната позиция кореспондираща на това описание.

Гоклен прави и проучвания в областта на астро-наследствеността, като в продължение на 5 години изследва взаимоотношенията в 25 000 хороскопа на деца и родители, при което той открива че детето често е родено при същото или подобно положение на планетите,

както и неговите родители. Според него *"ние наследяваме нашите хороскопи точно както наследяваме други генетични фактори."* Той изследва тези карти и открива че ражданията на децата имат тенденция да се случват когато Луната, Венера, Марс, Юпитер или Сатурн заемат същото място минавайки през хоризонта или меридиана подобно на това в картите на техните родители. Вероятността това да е случайно е 1/500 000. Гоклен установява също така че такава зависимост не съществува за Меркурий, Уран, Нептун и Плутон. Откриването на космическата наследственост шокира генетиците, най-малкото за това, че тя не противоречи на законите на класическата генетика. Един от основните генетични закони гласи, че *"ако дваната родители имат един и същи генетичен фактор, то шанса той да бъде наследен от детето се удвоява"*. Ако двамата родители имат планета X в гокленова зона, то шанса детето да има същата планета там е двойно по-голям, ако само единият родител имаше тази позиция. От друга страна оказва се че работи и обратната връзка, според която ако нито един от родителите няма планета в тази зона е крайно невероятно в хороскопа на детето тя да е там. Друг интересен факт при изследването на космическата генетика е този, че ролята на бащата и майката са еквивалентни. Това не противоречи на генетичните закони, но е в разрез с медицинската гинекологична практика, според която бащата няма никаква обективна роля в настъпването на самото раждане, което би трябвало да зависи само от състоянието на майката и следователно от това да зависи точния момент на раждането на детето и позициите в неговата карта. Оказва се че майката няма толкова определяща роля в настъпването на раждането, а плодът има способността да предизвиква и да определя момента на раждането си и да се роди в подходящия (и съответстващия) за него момент. Така се оказва, че бащата има индиректна роля (генетична) в настъпването на самото раждане, което се ръководи от плода.

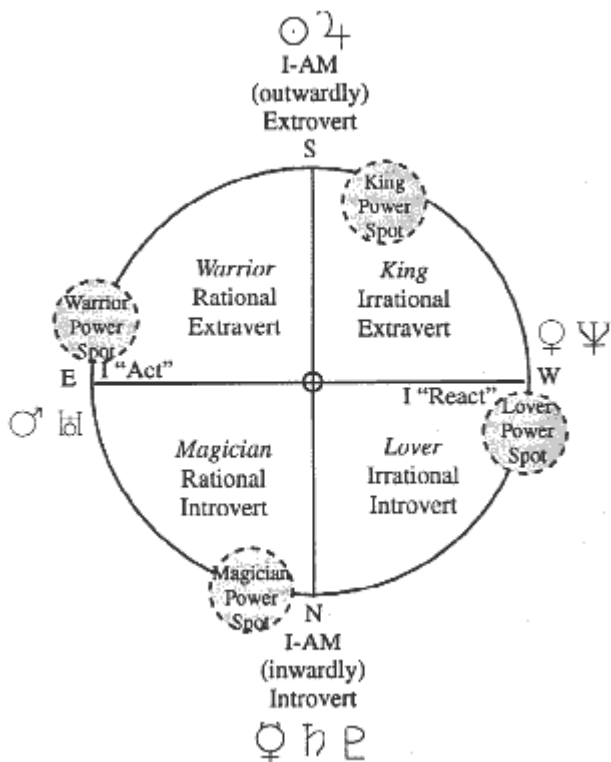
Критики на проучванията на Гоклен

Трябва добре да разберем основния мотив на Гоклен подтикнал го към началото на проучванията му. Самият той скептично настроен към традиционните астрологически техники е имал намерението да валидира хипотезата за връзката между планетните позиции и изявените характеристики у човека, като основната му идея е била да *опровергае* класическата астрология. Някой от резултатите които получава силно смущават учените, а други астролозите. Така Гоклен е бил атакуван и от двата лагера в продължение на 40 години. Негативните му резултати радват скептиците и разочароват астролозите, които ги намират за трудно обясними. Позитивните му резултати обаче силно смущават скептиците и критиците му. Той е критикуван за това че използва само данни на известни личности, за това че е правена селекция (което не е вярно), че ефектите които е открил описват единствено национални черти (което не е вярно) или се дължат на "социален ефект". Защо той е използвал само пет планети? Защо не открива никаква статистическа валидация при проучванията си върху зодиакалните знаци и аспектите? Колкото яснота и отговори дават тези негови усилия, толкова и нови въпроси поставят. Все още остава непроучена възможността изследванията му да се повторят, при такава постановка при която да се отчетат единствено "планетарните ефекти", които да се отделят от "социалните ефекти". Последното едва ли е възможно поради простата

причина, че астрологическата доктрина като цяло е *антропоцентрична* и е "напасната" към социалния модел на обществото в което живеем и съответства на връзките и отношенията които са формирани в него. Самият Гоклен критикува трудовете на Шаознар, Крафт и Ласон, които се оказват статистически непредставителни. Гоклен успява да отговори на критиките на своите критици. Основните насочени към изследванията му са били свързани с отчитането на демографските фактори, подбора на изследваните групи, дефинирането на секторите които той използва, методологията на изследванията, статистическата достоверност (хи-квадрат тест, зет-тест, корелационен коефициент), верификацията на използваните рожденни данни и други.

Мишел и Франсоаз Гоклен на *London Research Conference* през 1981г.

За жалост мистериозната смърт на Гоклен, който загива сам катастрофирайки с колата си, слага неочакван край на неговите проучвания и оставя недовършени много от тях, особено последните му свързани с астро-наследствеността.

Астрологически системи базирани на проучванията на Гоклен

На базата на резултатите на Гоклен, някои съвременни астролози съставят собствени системи за тълкуване на хороскопа, като доразвиват първоначалните идеи и въвеждат в практиката нов подход към картата. Вдясно е дадена схема от американския астролог *Даниел Лори*, който въвежда понятието "силови зони" (power zones).

Според него не само посочените от Гоклен 5 планети имат силно влияние попадайки в Гокленовите зони, а всичките 10 планети. Според него планетите разположени точно на ъглите или малко след тях имат ключова роля и "оцветяват" с характеристиката си цялата карта. Без тяхното отчитане е невъзможно да се интерпретира картата в "нейната цялост". Той приема орбис от около 5-7 градуса около всички ъгли, с което очертава тези "силови зони". В тази неконвенционална теория Лори не използва традиционните зодиакални знаци, както и домове. Интерпретацията на картата се базира основно върху три групи фактори: 1/квадрантите, 2/планетите позиционирани в "силови зони" и 3/аспектите между планетите.

В зависимост от наличието и доминирането на "силовите зони", той дефинира четири архетипа. Четирите ъгъла и техните кореспондиращи квадранти са свързани и предопределят четири архетипа:

- 1/*Царят* - свързан с МС и с 3-ти квадрант (от 7-9 дом), който има афинитет към Слънцето и Юпитер.
- 2/*Магьосникът* - свързан с IC и с 1-ви квадрант (от 1-3 дом), който има афинитет към действието на Меркурий, Сатурн и Плутон.
- 3/*Любовникът* - свързан с Десц. и с 2-ри квадрант (от 4-6 дом), който има афинитет към Венера и Нептун.
- 4/*Боецът* - свързан с Асц. и с 4-ти квадрант (от 10-12 дом), който има афинитет към Марс и Уран.

Американски психолози в сътрудничество с Лори, показват, че това архетипно делене описва много добре реалното поведение на хората и дава насока за моделите на поведение, темперамента, схемите за възприемане на света и може да се ползва като точен ориентир. Системата на Лори е изключително семпла и отбременена от подробности и сложни схеми и е показала своята ефективност в практиката на много астролози. За жалост самия той рядко публикува своите резултати и не е издал книга с пълното описание на системата си.

